

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Velferðarnefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 3. nóvember 2020

2010053SA TP
Málalykill: 00.63

Efni: Flokkun og eftirlit með mannvirkjum - 17. mál 151. lþ.

Vísað er til tölvupósts frá nefndasviði Alþingis dags. 19. október þar sem óskað var eftir umsögn um ofangreint mál. Sambandið fékk framlengdan frest til þess að skila umsögn m.a. þar sem von er á ábendingum frá efnahags- og framfarastofnuninni (OECD) um einföldun regluverks og samkeppnismat á sviði mannvirkjamála og ferðaþjónustu.

Sambandið hvetur velferðarnefnd til þess að afla upplýsinga um væntanlegar ábendingar OECD sem snúa að einföldun regluverks mannvirkjamála, enda einsýnt að þær ábendingar eiga mikið erindi inn í umfjöllun um fyrirliggjandi frumvarp.

Almennt um frumvarpið

Samband Íslenskra sveitarfélaga átti aðkomu að undirbúningi frumvarpsins og styður eindregið að það hljóti afgreiðslu og lögfestingu. Efni frumvarpsins var kynnt í samráðsgátt stjórnvalda i sumar og lét sambandið þá í té ítarlega umsögn sem fylgir hjálögð. Atriði í umsögninni eiga við um fyrirliggjandi frumvarp enda tók það óverulegum breytingum áður málið var lagt fram á Alþingi.

Að mati sambandsins er þó rétt að halda til haga fáeinum ábendingum um tiltekin efnisatriði frumvarpsins:

Faggildingarkrafa

Sambandið bendir á að fyrirliggjandi umsagnir gefa skýrt til kynna að víðtækt sammæli er um að hverfa frá faggildingarkröfu á embætti byggingarfulltrúa sveitarfélaga.

Tillagan er þó gagnrýnd af tveimur aðilum. Annars vegar gera faggiltar skoðunarstofur eðlilega athugasemd við tillöguna enda hafa þær töluverða hagsmuni af því að flest eða öll sveitarfélög verði skylduð til þess að eiga viðskipti við stofurnar. Hins vegar er tillagan gagnrýnd af formanni faggildingarráðs. Rétt er að halda því til haga að sveitarfélögum hefur ekki staðið til boða að gerast aðili að faggildingarráði. Sambandið hefur því staðið utan við umfjöllun á þeim vettvangi um kosti og galla þess að skylda sveitarfélög til þess að eiga viðskipti við faggiltar skoðunarstofur fremur en að það verði valkvætt. Meta verður gagnrýni formanns faggildingarráðs m.a. út frá því sjónarhorni sem og að hafa í huga afstöðu annarra aðila í faggildingarráði svo sem Samtaka iðnaðarins.

Sambandið leggur þunga áherslu á að tillaga frumvarpsins nái fram að ganga. Verði breyting þar á er farið fram á að velferðarnefnd hlutist til um að áhrif þess á stjórnsýslu og fjárhag sveitarfélaga verði metin.

Einföldun á regluverki í kringum algilda hönnun

Sveitarfélögin hafa átt gott samstarf við ÖBÍ og önnur hagsmunasamtök um innleiðingu og framkvæmd á reglum um algilda hönnun. Að mati sambandsins munu ákvæði frumvarpsins styðja við áframhaldandi samstarf og þróun sér í lagi með tilkomu rafrænnar gáttar og mun öflugri upplýsingamiðlunar.

Möguleikar eru til staðar til einföldunar á því regluverki sem snýr að algildri hönnun án þess að draga með neinum hætti úr aðgengiskröfum. Mikilvægt er að nýta breytta skipan skv. frumvarpinu til þess að fara í gegnum slíka möguleika m.a. út frá væntanlegum ábendingum OECD.

Stafræn stjórnsýsla

Síðast en ekki síst er ástæða til þess að draga skýrt fram að ákvæði frumvarpsins styðja með afgerandi hætti við áframhaldandi þróun á stafrænni stjórnsýslu byggingarmála. Mikilvægt er að ráðherra fær nú skýra heimild til þess að stýra innleiðingunni með setningu reglugerðar um rafræna byggingagátt, notkun hennar, virkni og hvernig gagnaskilum skal hátað. Þessi heimild felst í 13. gr. fyrirbyggjandi frumvarps, sbr. 15. og 17. gr. laga nr. 137/2019, um Húsnæðis- og mannvirkjastofnun (HMS).

Sambandið leggur áherslu á að ráðherra og HMS hafi náið samráð um undirbúning reglugerðarinnar við bæði byggingarfulltrúa sveitarfélaga sem og nýskipað stafrænt ráð sem starfar á vettvangi sambandsins. Þar er að hafa í huga athugasemd sem gerð hefur verið við 15. gr. laga nr. 137/2019, sbr. þann texta sem auðkenndur er hér á eftir:

■ 15. gr. Húsnæðisgrunnur og byggingagátt.

□ Húsnæðis- og mannvirkjastofnun skal starfrækja rafrænan gagnagrunn, húsnæðisgrunn, sem heldur utan um gögn og upplýsingar um húsnæðismál. Einnig skal stofnunin starfrækja rafræna byggingagátt sem sveitarfélög skulu nota við útgáfu byggingarleyfa og framkvæmd stjórnsýslu byggingarmála, auk þess að halda utan um upplýsingar um mannvirki og mannvirkjagerð um land allt.

Að mati sambandsins er ástæða til þess að taka af skarið um það, eftir atvikum í áliti velferðarnefndar um fyrirbyggjandi frumvarp, að ekki sé stefnt að því að flytja stjórnsýslu sveitarfélaga inn í miðlæga byggingargátt, heldur að tilkoma gáttarinnar verði nýtt til þess að samhæfa þá stjórnsýslu sem eðli málsins fer fram á vettvangi hvers embættis fyrir sig.

Virðingarfyllt

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Karl Björnsson
framkvæmdastjóri

Meðf.: Umsögn sambandsins um frumvarpsdrög (breytingar á mannvirkjalögum) dags. 19. maí 2020